

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۰/۰۳/۲۴

پوهاند محمد بشير دوديال

قرنطین یا Quarantine

در این روزها اصطلاح قرنطین زیاده شنیده میشود، یکتعداد هموطنان ما درمورد این اصطلاح در تشویش اند و معنای آن را نمیدانند، از همین رو آن را با اشکال مختلف قیاس مینمایند. یکعده فکر می کنند شاید این یک عمل مجازاتی، یا اقدام زندانی ساختن ویا عمل توهین آمیز باشد، غافل از آنکه این فقط یک تدبیر احتیاطی است که در آن هیچ نوع اهانت و یا اقدام به زندانی ساختن نیست ونه هم منشای کفری دارد. حتا آنهایکه مفاد و ضرورت آن را میدانند در هر نوع شرایط ناگوار خود را خود قرنطین مینمایند. به خاطر روشن شدن این موضوع اندکی آن را با پیشینه تاریخی مطالعه مینماییم:

قرنطین، قرنطینه، قرنطین و قرنطین کردن به معنی محدود کردن به منظور جلوگیری از فراگیر شدن بیماری یا عامل خطر ساز است. از اینکه از زبانهای اروپایی گرفته شده، آن را به دو شکل قرنطین و قرنطین مینویسند. این اقدام عبارت از جدا کردن و دور ساختن اضطرار و فشار و تاثیر منفی یک چیزی از دیگر؛ تا خطر و تهدید که از آن متوجه دیگران خواهد شد رُخ ندهد. یک مثال آن شیوع میکروب ویا مرض فوق العاده ساری میباشد. ولی گذشته از آن، قرنطین در مواردی زیادی معمول است کلمه قرنطین از لغت (giorni Quaranta یا Quarantina) زبان ایتالیایی از قرن هفدهم به اینسو معمول شده که به معنای دوره چهل روزه میباشد. این اصطلاح هم در موارد انسانها و هم درمورد حیوانات و نباتات مورد استفاده قرار میگردد. اما اگر انسانی را بدون دلیل منطقی از دیگران جدا سازند و از تماس با مردم منع نمایند بدون آنکه علت صحتی داشته باشد، و نام آن را قرنطین بگذارند، از لحاظ حقوق بشر سوال برانگیز است، خصوصاً اگر برای مدت طولانی یک فرد از جامعه و از اطرافیانش (قرنطین) جدا و حبس گردد. یعنی هدف قرنطین صرف در موارد طبی و صحتی مطرح است. آنچه درین روزها دوکثوران مشوره میدهند، نیز به همین معنا است. در تاریخ مثالهای جالبی از قرنطین وجود دارد مثلاً مردی به خاطر یک تب ساری برای مدت ۲۴ سال خانمش را در قرنطین نگه داشت.

دوره قرنطین (Quarantine period) میتواند برای مدت خیلی کوتاهی نیز باشد مثلاً در حالات شیوع تب انترکس.

جالب است که تذکر دهیم؛ بعضاً سیاستمداران نسبت وقوع یک حادثه ی خاص که شاید صرف یک یا دو تن بیرون از میدان سیاست مثلاً یک خبرنگار از آن اطلاع یابد، درین حالت قرنطین یک روزه کارگران یک روزنامه رخ داده که بعد از رفع شیوع خبر قرنطین نیز رفع گردیده. درچنین حالت هدف قرنطین آن مقصد اصلی نیست که قرنطین بدان منظور مجاز قرار گرفته است. حتا در افغانستان ما؛ یکی دوبار چنین واقع شد که نسبت وقوع حادثه قتل یک چهره حساس سیاسی شاهدان و نزدیکان او را قرنطین نموده اند. بعضاً قرنطین افراد به خاطری هم صورت می گیرد تا مبادا رازی را که بر ایشان روشن است افشانه گردد یک مثال دیگر آن عبارت از قرنطین شدن نخستین فضانوردانی بود که برای بار اول مهتاب رادیده بوند که در یک لابراتوار مخصوص نگهداری شدند، وقتی دیده شد که از (آسمان) کدام خطری را با خود نیاورده اند و همان انسانهای اند، که قبل از رفتن بودند، دوباره اجازه بیرون شدن برای شان داده شد. هدف ما از قرنطینه کردن به منظور مصئون ماندن از بیماری یا مرض اپیدیمیک است. در چنین تدبیر احتیاطی و صحتی آن را قرار ذیل توضیح میدهم:

قرنطین چهل روزه که در ایتالیا صورت گرفت واز آن بعد این اصطلاح عمومیت یافت به منظور آن بودتا مردم و کشتی هایکه به بندر آن کشور جدیداً، از مناطق دیگر وارد شده بودند به خاطر مطمئن شدن صحت آنها برای ۴۰ روز قرنطین صورت میگرفت. این حادثه طی سالهای ۱۳۴۸-۱۳۵۹م. که طی آن مرض کشنده مشابه انترکس، سارس و یا هم چیزی دیگر که در آن وقت طاعون نامیده میشد، شیوع یافته بود صورت گرفت. این مرض حدود

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

۳۰ فیصد مردم اروپا را به کام مرگ کشانیده بود. آرشیف سال ۱۳۷۷ م. در ایتالیا نشان میدهد که افرادی که به بنادر ایتالیا وارد می شدند برای مدت ۳۰ روز در بندر تحت قرنطین می بودند تا از سالم بودن شان اطمینان حاصل گردد، ولی بعد ها این مدت به ۴۰ روز ازدیاد یافت، بنابراین همین دلیل به نام دوره ۴۰ روزه نام گذاری شد. سالهای بعد به خاطر جلوگیری از مرض سفلیس نیز در بعضی ممالک اروپای شمالی طی سالهای ۱۴۹۰م. قرنطین عملی شد. در اوایل قرن نهم به خاطر نگرانی شیوع مرض تب زرد در هسپانیا قرنطین عملی شد، هم چنان در سال ۱۸۳۱م. بخاطر جلوگیری از شیوع کلورای آسیایی نیز این اقدام اضطراری اجراء شد. تمام این تدابیر به مثابه وقایع صحت عامه تلقی می گردید. در سالهای ۱۵۲۶م. در آیسلند یک قرنطین عملی شد. امروز در کشور هائواین خاص به منظور جلوگیری از شیوع حوادث، مکروبها و امراض مختلف وضع گردیده است. نخستین قانون قرنطین در سال ۱۷۱۱م. در بریتانیا وضع گردید. امروز در اکثر کشور های جهانی قوانین خاص به منظور جلوگیری از شیوع حوادث، مکروبها و امراض مختلفه وضع گردیده اند و در بنا در وسرحدات کشور ها دفاتر قرنطین توظیف گردیده اند. این قوانین در مورد تدابیر احتیاطی از شیوع امراض حیوانی، نباتی و انسانی مرعی الا اجرا اند، که به شکل معقول تدوین و تاثیر مثبت به جا گذاشته اند. یعنی یک تجربه مثبت و طولانی بشریت است. در ادارات افغانستان نیز مدیریتی به نام قرنطین و مجادله در گذشته ها (هنگامیکه ما هم حکومت، نام و نشان دولتی داشتیم) وجود داشت. در موارد ضرورت هدایاتی خاص در مورد قرنطین به بنادر و گمرکات سرحدی مواصلت می ورزید، اکنون بعد از مدت مدیدی دوباره به این اهم توجه صورت گرفته است.

در ساحه و ترنری؛ اکنون در مورد امراض زونوسس، یعنی امراضیکه بین انسان و حیوان مشترک اند، یک وسیله مفید تلقی میگردد. بنادر ساحه و ترنری قرنطین عبارت از سیستم محدود کردن و ترتیباتی است که در مقابل شدید ترین امراض ساری در محلاتیکه چنین یک مریضی شیوع یافته وضع می گردد و هدف از آن محدود ساختن عامل مرض و جلوگیری از انتشار آن به جاهای دیگر است. ارگانهای ذیربط و ترنری موظف به تشخیص و تثبیت عامل مرض می گردند. در جاهاییکه قرنطین رسماً اعلان می گردد تمام محصولات حیوانی در خود همان محل به مصرف می رسد و یا عمیقاً در زیر خاک دفن می گردد. در چنین ساحات عبور و مرور حیوانات تحت کنترل قرار می گیرد صدور و ورود محصولات، علوفه و خوراکه حیوانی نیز الی ختم قرنطین ممنوع میباشد. هرگاه عامل مرض در چنین ساحه از بین رفت و مرض تشخیص نه گردید قیود قرنطین رفع و تمام ساحه ضد عفونی می گردد، ولی با وجود آن هم تدابیری خاص در ساحه اعلان شده تحت اجرا قرار می گیرد که بنام تدابیر احتیاطی یاد می گردد.

علمای اسلامی نیز این موضوع را مورد مطالعه قرار داده اند، چنانچه در کتاب انسان و سرنوشت مرتضی مطهری درباره رعایت قرنطینه اختیاری در گذشته، نوشته بود: پس از آنکه عمر بن خطاب اطلاع پیدا کرد که در شام طاعون آمده و تصمیم گرفته وارد شهر نشود ابو عبیده جراح به او اعتراض کرد که: آیا می خواهی از قضا و قدر الهی فرار کنی؟ حضرت عمر (رض) پاسخ داد: عبدالرحمن بن عوف روایت کرد که از رسول خدا شنیده است که اگر در شهری طاعون پیدا شد و شما در آن شهر بودید از آن شهر خارج نشوید. ولی اگر در شهری پیدا شد و شما در خارج آن شهر بودید داخل آن شهر نشوید. مطهری سپس توضیح داده که چون در آن هنگام، قرنطینه شناخته و تجربه نشده بود و وجود نداشت برای جلوگیری از همهگیری بیماری، مردم مبتلا به طاعون، رعایت حال مردم جاهای دیگر را بکنند و از شهر خارج نشوند و به جای دیگر نروند. معنای این سخن آنست تا بندگان هوشیار در عالم اسباب که در اختیار دارند به تدبیر پناه برند. امروز نیز از مهمترین راه های پیشگیری از همهگیری بیماری های اپیدمیک و فوق العاده ساری است. مدت قرنطینه، به نوع بیماری ساری، دوره نهفتگی، و مدت زمانی که فرد آلوده یا مبتلا می تواند دیگران را مبتلا کند بستگی دارد. این مدت از طرف مسوولین صحی مشوره داده میشود. ولی isolation یا جدا سازی چیزی دیگر نیست: جداسازی بیمار) به معنای جداسازی مبتلایان قطعی به یک بیماری عفونی از دیگر افراد) است اما قرنطینه به معنی محدود کردن رفت و آمد افرادی است که در معرض یا در تماس با مبتلایان بوده اند. افراد درون یک قرنطینه ممکن است سالم باشند یا خود ندانند که آلوده شده اند یا اینکه نشانه های نداشته باشند. پس دانسته شد که قرنطین از زمانهای سابق یک اقدام احتیاطی و یک تدبیر عاقلانه به خاطر حفاظت صحت است، چنانچه صحت یکی از بهترین نعمتهای خداوندی است که باید در حالت صحتمندی هر لحظه شکر کرد و این نعمت را غنیمت دانسته، به هموعان نیز روا داری نماییم. نوشته فوق صرف جنبه ی معلوماتی دارد، بنا بر احساس ضرورت و تشویشهای که مردم شریف ما درین روز ها از آن دارند، تحریر گردید، زیرا درین چند روز از من عده زیادی درین مورد پرسیده اند، پس به فکر گذشت، بد نیست اگر دریکی از نشرات برای معلومات مردم شریف خود طور خلاصه در مورد آن بنویسم.

تشکر و ممنون تان

د پانوی شمیره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په څیر و لولئ